

Володимир
Даниленко

ЙОГО
ДЖМЕЛИНИЙ
БАРИТОН

[Електронна бібліотека української літератури](#)

Володимир Даниленко, „Його джмелиний баритон, ”2006.

Набір: Володимир Даниленко.

Електронне форматування: Максим Тарнавський

Друковане видання: Володимир Даниленко, „Дегустація в домі з химерами”, у його *Сон із дзьоба стрижа*, Львів: Піраміда, 2006.

Цей твір поміщено в електронній бібліотеці за дозволом автора.

Його джмелиний баритон*

„Але чому?! Чому він їй не телефонує?” — думала Белла Овдієнко. Вже скільки днів чекає вона його дзвінка. Спочатку думала, що він передзвонить, запитає номер її квартири і з'явиться з оберемком жоржин, які вона так любить. Та пройшов один день і три, і п'ять, а від нього — жодної звістки, ніби чоловік несподівано пропав.

З Мирославом вона познайомилася по телефону. Було перше вересня. Всюди снували школярі з букетами й молодими мамами. В такий день бездітні й самотні жінки відчують особливу безпорадність. Несподівано закінчилося літо, ніби краща частина життя. На Хрещатику з'явилися люди в тенісках і осінніх куртках. На базарах жінки вже приміряли шуби, і з-під хутра визирали засмагли ноги в босоніжках, а в крамницях хутрянні шапки продавалися разом із купальниками. Вже не літо, але ще й не осінь, а так... міжсезоння. І саме в цей день, коли самотніх жінок охоплює безнадійна меланхолія й вони сумують і плачуть, у помешканні Белли Овдієнко задзвонив телефон. Вона лежала в холодному ліжку й дивилася телевізора. Спочатку вкрилася з головою й нагріла постіль, а коли висунула з-під ковдри носа, й відчула, як він замерз, пролунав дзвінок, довгий і наполегливий, так телефонують податківці й упевнені в собі чоловіки.

— Алло! — обізвалася Белла.

— Мабуть, я помилився номером? — почула приємний чоловічий голос.

— А хто вам потрібний?

— Мені потрібний Роман Коберник.

— Ви помилились, — відповіла Белла. — Уважніше набирайте номери.

— Я набрав 528-54-41.

— І набрали неправильно останню цифру.

— А що я набрав?

— Це не має значення. Головне, що неправильно.

— Вибачте.

— Вибачаю, — муркнула Белла й поклала слухавку.

„Такий глибокий оксамитовий голос”, — подумала вона й пошкодувала, що не продовжила розмову. Та наступного вечора в той же час знову задзвонив телефон.

— Алло! — почула знайомий баритон. — Мабуть, я знову помилився?

— Як і вчора, — засміялася Белла.

— Як вас звати?

— Я по телефону з чужими чоловіками не знайомлюся!

— Чужий — це одружений чоловік, що набивається в коханці заміжній жінці. А я нікому не належу. Ви заміжня?

— Яке це має значення?

— Ваш телефон 528-54-44. До вас я додзвонився з п'ятої спроби.

— Якщо вас цікавлять мої достатки, то в мене немає що брати, крім жіночої честі, — відповіла Белла.

— У такому разі я телефоную за потрібним мені номером.

— У вас дуже недоречні жарти, — відповіла й поклала слухавку.

Наступного вечора вона вже чекала його дзвінка, і він пролунав, як завжди, о двадцять першій п'ятдесят п'ять.

— Вибачте, але це знову я, — почула знайомий баритон.

— За вами можна звіряти годинника, — пожартувала Белла.

— Якщо я вас учора образив, то, повірте, не навмисне. Мені сподобався ваш голос.

— А мені ваш, — збентежилася вона.

— Якщо це так, то дозвольте іноді телефонувати увечері, щоб побажати вам солодких снів.

— Дозволю, — великодушно мовила Белла.

— Тоді на добраніч, — мовив чоловік.

Поклав трубку і так їй телефонував щовечора. Згодом він назвав своє ім'я, а вона — своє. Його звати Мирослав. Сказав, що розлучений. „Але хіба можна вірити чоловікам?” — думала Белла. Та голос Мирослава захопив її уяву. О, цей лоскітливий баритон! Вона уявляла себе пахучою квіткою, мальвою чи садовою лілією. Він прилітає до неї джмелем, зваблений п'янким запахом, захоплений її свіжістю і красою. Його аж заціплює від її пишних форм, і він сідає на її спрагли пелюстки, лоскоче, ворушить лапками, вдоволено гуде, залазить у неї. Вона відчуває його в собі, теплою й волохатою, його хоботок жадібно впивається в її ніжну плоть, нетерпляче ворушиться. Вона тремтить, захоплена його безсоромним шаленством. „О ще, ще і ще!” — спрагло шепоче вона, піддаючись його натиску. „О так, так!” Він проникає в неї глибше, вона тремтить і вибухає від невимовного блаженства, яке солодко розливається від маточки до кореня. А він вдоволено дзумкотить, ворушить хоботком і співає п'янкий нектар її кохання.

Щовечора вона чекала довгого й вимогливого дзвінка, рахувала до семи, брала слухавку і чула його джмелиний баритон:

— Алло!

Він був із нею такий делікатний, що не розпитував, чим вона займається, і нічого не розповідав про себе. Він тільки впивався її голосом, а вона — його. У нього був приємний грудний тембр, а деякі слова він вимовляв із ледь чутним прононсом, що видавало в ньому людину вишукану й консервативну. Такі чоловіки віддають перевагу фраку, а не костюму, класичній, а не сучасній музиці, чорному „мерседес-бенцу”, а не червоному „поршу”. Вони воліють спершу освідчитися в коханні, потім призначити дату весілля і лише після цього прагнуть інтиму. Його голос ніжно гудів, наче товстий волохатий джміль, лоскотав слух, розсипався, заповнював простір кімнати, ніби невидимі пальці спраглого чоловіка, доторкався до найпотаємніших звивин її тіла, і воно бриніло.

Від своєї давньої подруги Олени Лифар, яка працювала психологом у рекрутинговій агенції, Белла дізналася все про чоловічі голоси.

— М'який схвильований голос належить чоловіку глибокому й сексуальному, — сказала Олена Лифар, збиваючи попіл із сигарети. Вони сиділи в ресторані „Піна” на Ярославовому Валю. — Високий дзвінкий голос належить людині, яка завжди на других ролях і любить ховатися за чужі спini. А чоловіки з таким голосом, як ти кажеш, низьким, грудним, соковитим, — розумні, рішучі, іноді консервативні в особистому житті, але вмiють усе розрахувати і завжди добиваються свого.

Лифар іронічно глянула на Беллу й випустила з рота дим. Відколи вони дружать, поведінка Олени лишалась незмінною, як колір її очей. Обпікшись великим коханням до колишнього університетського викладача, вона, що кинула свого молодого чоловіка

заради старшого на двадцять років Михайла Йовенка, відтепер боялась страждань і залежності від чоловіків, тому нікого не хотіла впускати в своє серце.

— Великі почуття завжди приносять страждання, які є зворотним боком пристрасті, — говорила Беллі Олена Лифар. — А сильна пристрасть завжди закінчується трагічно або комічно.

У Лифар було достатньо грошей і волі, аби підтримувати себе в добрій формі, а коли їй хотілося чоловіка, вона йшла до стриптиз-клубу, вибирала найбільш привабливий екземпляр і замовляла його на ніч, везла чоловіка додому, вони вечеряли, пили вино, розмовляли, дивилися еротичний фільм, кохалися, вранці чоловік одержував гроші і назавжди йшов від неї, а втішена Олена Лифар їхала на роботу, яка займала в неї значно більше часу, ніж її інтимне життя.

— А як твій Шон? — поцікавилася Белла.

У Лифар був давній зв'язок з ірландцем, який іноді приїжджав до неї пропонувати руку й серце.

— Шон, — затягнулася димом Олена Лифар, — двічі на рік стомлює мене своїми надокучливими компліментами. „В Києві, — каже, — все добре. Особливо жінки, породисті, розкішні. Київ — це Стокгольм із пампушками й салом, де люди інтелігентніші за парижан і гостинніші за австралійських аборигенів”. А після цього починає вимагати, щоб я перебралася до нього в Дублін.

— І що ти? — цікавилася Белла Овдієнко.

— Ти ж знаєш, що українська жінка не любить, коли її вибирають, вона вибирає сама. Мені потрібний не просто чоловік, а добра глина, з якої я виліплю свій чоловічий ідеал і полюблю його. Тільки глина має бути доброї якості, інакше я за нього не вийду. Так що не розчаруйся своїм баритоном.

Лифар підвезла її додому, і після вечірньої розмови з Мирославом, коли він так нічого про себе й не сказав, а лише барвистим метеликом тріпотів у слухавці й лоскотав її жіночу уяву, Белла почала уявляти його, коли лягала в свою самотню постіль високим мускулистим брюнетом із каштановими очима. У нього має бути густе чорне волосся, жорстке і з синюватим відливом або темно-русяве з ледь вигорілими на сонці вохристим відтінком. Він курить кубинські сигари „Ромео і Джульєтта” з солодкувато-фруктовим присмаком. Недбало затиснута сигара в його зубах додає йому шарму елегантного й стриманого мачо, посвяченого в тонкощі алхімії кохання. У нього добре розвинене почуття гумору.

— О, Белло, сьогодні ви така спокуслива, що в Маріїнському парку настовбурчилися на осокорах сучки. Не доводьте їх до шаленства, бо ще трохи і вони повискакують із корінням і будуть брести за вами й шуміти, що не вростуть у землю, доки ви не пошлете їм хоча б повітряного поцілунка.

— Ах, ах! — відповідь вона. — Якщо осокори — такі ловеласи, як ви, то хай не вилазять із землі, бо повсихають.

Белла Овдієнко була двічі розлученою. Від свого першого чоловіка, однокурсника Євгена Магдика, за якого вона вийшла заміж на третьому курсі університету, вона пішла на п'ятому курсі, коли дізналась, що він захопився Тетяною Тоцькою з юридичного факультету. Після університету вона мала багато залицальників і довго ними перебрала.

Другим чоловіком був Леонід Ведеречко, з яким вона прожила п'ять років, але не могла від нього завагітніти, тому після розлучення в неї ніби спав камінь з душі. Кожна людина народжується з душею певного віку. Белла знала, що вона народилась сорокалітньою. І в шістнадцять, і в двадцять, і в тридцять років їй було сорок. „І зараз, коли мені тридцять три, я теж сорокалітня, — думала вона, — і, як усі сорокалітні жінки, я обережна з чоловіками”. Після тридцяти у неї збільшилися сідниці, і вся вона стала нівроку. Та Белла старанно доглядала своє тіло, аби його завжди хотів її чоловік, а свою душу розвивала музикою, літературою і театром, щоб мати моральне право, як більшість українок, бути царицею сім'ї, а заодно вдовольняти свої вроджені нахили до поезії та осмислення всього, що відбувається навколо неї.

Найбільшим подарунком неба Белла вважала те, що у великому місті, де люди щодня більше години витрачають на те, аби добратися до роботи, за п'ятнадцять хвилин доходить від дому до свого банку. Щодня вона йшла до банку повз Будинок Заплаканої Вдови, з якого президент вітав усіх з Новим роком. Перед нею автоматично розчинялися скляні двері. На шкіряному дивані сиділи охоронці в однакових костюмах і з бейджиками „Ангели”. В коридорі снували банківські клерки, нудні й сірі, наче квартальні звіти. Розмовляли пісною російською мовою з відчутним українським акцентом. Знуджена гримаска торкалась її капризного обличчя з родимкою на щоці.

— То тебе Бог помітив, — казала їй мама.

Белла вірила, що судженого Господь пошле тоді, коли це буде їй конче потрібно, і такий час настав. На її самотнє ліжко амури вже націлили свої стріли. Вона чекала, коли Мирослав запропонує їй зустріч, у них відразу почнеться бурхливий роман, і вона була до цього готова. Стежачи за ходом його грайливо-стриманої розмови, Белла відчувала, як делікатно підводить він її до спальні. Її душа була переповнена поезією, а тіло — гріховними помислами.

— Мій ключ до ваших потаємних бажань вже зігрітий пальцями, які простягають його до замкової щілини, — воркував у слухавці його густий голос.

Він зачіпав у її душі струни, пов'язані з глибоко інтимними бажаннями, і вона збуджено вела з ним довгі телефонні розмови, в яких він ставав усе відвертіший і вимагав від неї такої ж відвертості, ніби щовечора знімав із неї і себе якусь деталь одягу. І нарешті вони дійшли до білизни. Вона готова була кричати, щоб він негайно їхав до неї, бо вона не може більше чекати, бо час втікає, руйнуючи обличчя, тіло і руки, а їй вже важко підтримувати себе в суворій формі дієтами й тренажерною залюю.

— Від вашого голосу на моєму тілі виступають сироти, — почервоніла в трубку вона і сама здивувалась своїй відвертості.

— Називай мене на ти, — ще нижче опустився чоловічий голос, і вона аж затремтіла.

— Ти готовий терпіти химерування породистої кішки, що знає собі ціну? — грудним голосом мовила Белла.

— І потурати всім примхам вередливої панійки, на які тільки вона здатна.

— Звідавши моїх принад, ти не пожалкуєш, що зв'язався зі мною.

— Не доводь мене до шаленства, бо я вже не знаходжу місця, — загудів у трубці його густий голос.

— Моя квітка вже розтулила пелюстки й чекає волохатого джмеля.

— І джміль прилетить до неї, коли все навколо буде бриніти від наших бажань, — сказав він і поклав трубку.

Та пройшло п'ять днів, а від нього не було жодного дзвінка, до яких вона звикла за час їхнього знайомства. Белла впала в такий відчай, що, аби розв'язатись, поїхала до Олени Лифар, яка в своєму помешканні на вулиці Леонтовича виставила на стіл дві пляшки вина, диню, груші, яблука, і, напівоголені й п'яні, вони обговорювали загадкове телефонне знайомство Белли Овдієнко.

— Я зрозуміла його гру, — сказала Лифар, і її важке темне волосся, зв'язане в дві коси, важко розлетілось, коли жінка наливала вино. — Він доведе тебе до шаленства, і ти будеш готова віддатися йому в таксі по дорозі до його квартири, а потім зникне і з'явиться в той день, коли ти вже не зможеш терпіти й побіжиш до нього боса, викинувши по дорозі туфлі на шпильках, аби швидше впасти в його обійми.

Все сталося майже так, як передбачала Олена Лифар. Коли Белла вже не витримувала й благально дивилася на мовчазний телефон, за чверть одинадцятую на піаніно ожив телефонний дзвінок, і вона не стала рахувати до семи, а вхопила трубку й почула його лоскітливий баритон, що розливавсь, тріпотів і ледь чутно гарчав, наче вдоволений тигр-р-р.

— Алло! — радісно зойкнула вона, забувши, як ще хвилину тому клекотіла від обурення. — Де ти був?! Ненароком відкусив язика і тобі його пришивали? Тебе заарештували за відмивання грошей чи за розтління восьмикласниць?

— У мене були неприємності на роботі, і я не хотів їх на тебе звальювати.

— Ти згвалтував свою директрису?

— Думаєш, я такий ненаситний?

— А яким ще може бути чоловік із таким голосом?!

— Я звичайний керівник відділу маркетингу.

— О-хо-хох, які ми скромні! — завоктала в трубку вона.

— Як ти ставишся до того, щоб завтра зустрітись? — несподівано запропонував він.

— І де має відбутися матеріалізація твого телефонного образу?

— Місце й деталі зустрічі я пропоную обговорити прямо зараз.

— В такому разі це має бути щось просте й екзотичне — ресторація „Весела кума ” або корчма „Гарбуз”, — запропонувала вона.

— Давай о вісімнадцятій у корчмі „Гарбуз”, у верхній залі. А як я тебе впізнаю?

— Я сама тебе впізнаю. Ти будеш сидіти за столом із розкладеним альбомом про український модернізм початку двадцятого століття, розгорнувши його на репродукції Федора Киричевського „Кохання”, де чоловік цілує жінку, яка від задоволення заплющила очі й підняла руки. Але це ще не все.

— Як, хіба цього мало?!

— Збоку має лежати розкритий на першій сторінці чистий записник і хромована авторучка з чорнильним пером.

— Може, треба, щоб над мою головою літали метелики, а в кишнях цвіркуни?

— То вже занадто, — засопіла в трубку вона.

І він пристав на її трохи дивну й старосвітську забаганку.

Наступного дня, за півгодини до вісімнадцятої, вона зайшла в корчму „Гарбуз” із сільською піччю, гарбузами і глечиками, піднялась у верхню залу, сіла на підвищенні за перегородкою з лози, на якій висіли в’язанки цибулі, перцю, часнику, замовила каву і спостерігала за відвідувачами. Через хвилин п’ятнадцять до корчми зайшов високий шатен із квітами, сів за стіл і когось чекав. „Це він”, — здогадалася Белла. У чоловіка були зеленаві очі й довгі красиві пальці. „Він чекає, коли я зайду, і не дістає альбома й чистого записника, розгорнутого на першій сторінці, з якої почнуться наші з ним стосунки”, — подумала вона. Чоловік хвилювався. Вона помітила, як нервово перебирає він пальцями й поправляє вузла краватки. „По вісімнадцятій, — подумала вона, — я підйду до нього й скажу: „А де цвіркуни, метелики й репродукція Киричевського?” Белла допила каву, дочекалася, коли велика стрілка заповзе за цифру дванадцять, підвелася й рушила до його стола. Він зачудовано звів на неї свої зеленаві очі, підвівся, взяв квіти і тоді його погляд ковзнув до сходів. Вона стрепенулася й побачила, як сходами піднімається висока білявка в сукні пшеничного кольору, до якої кинувся з квітами високий шатен. Знічена Белла покликкала офіціантку й попросила рахунок, та в цей час у корчмі з’явився низенький лисий чоловік, пройшов у глибину зали, сів за стіл, щось дістав із портфеля, і Белла побачила на столі розкрити репродукцію Федора Киричевського „Кохання” й записника з чорнильною хромованою ручкою. Голомозий чоловік начепив окуляри на кінчик носа й вивчав меню.

— Підійдіть сюди, — розкотисто пролунав густий соковитий баритон, на який зачаровано озирнулися всі відвідувачі корчми, а офіціантка в національному одязі здивовано зупинилась біля його столика.

І коли густий оксамитовий голос розсипався, заповнюючи верхню залу корчми, вона подивилася на високого шатена, що наливав вино білявій жінці, розгублено перевела погляд на маленького чоловічка й відчула себе обдуреною і нещасною не тому, що голос телефонного незнайомця виявився кращим за його володаря, а що розвіялась ілюзія, яка тішила її довгими самотніми вечорами, розрахувалась за каву і вийшла.

„Але чому? Чому він прийшов до мене в корчму, знаючи, що Господь готував цей голос для красеня, а віддав його маленькому лисому чоловіку? — аж захлиналася з відчаю вона. — Адже він міг просто зникнути, лишитись у пам’яті загадковим незнайомцем, що посіяв неспокій у моїй душі. — Але ж, але ж...” — думала Белла, зачиняючи за собою двері корчми. З шипінням розчахнулася парасоля. Звела коміра в плащі. Сік пронизливий скісний дощ, і лише в ринвах несамовито клекотіла вода, ніби хтось невидимий сміявся і плакав.